

САНА ОЛОХ

Х а н а т

1931 сэл алтынны
15 күнүттэн тахсар

ССКП ЧУРААЧЫТААБЫ РАЙКОМУВ УОННА ҮЛЭБИТТЭР
ДЕПУТАТТАРЫН ОРОЙУОННААБЫ СОВЕТЫН ОРГАНА

№ 125 (4392)

1973 сэл. Алтынны 18 күнэ
ЧЭППИЭР

Сынаата
2 харчы

Советской Союз үлэһиттэрэ! Пятилетка үһүс, быһаарылаах сылын достойнайдык түмүктүүбүг! Тохсус бисэ сыллаах былааны ситиһилээхтик толорор иһин норуот бүтүүнүн социалистической куоталаһытыгар кизэг далааһыны!

(УЛУУ ОКТЯБРЬСКАЯ СОЦИАЛИСТИЧЕСКАЯ РЕВОЛЮЦИЯ 56 СЫЛА ТУОЛУУТУГАР ССКП КИ ЫНҔЫРЫЫЛАРЫТТАН).

Улуу Октябрьской социалистической революция 56 сыла туолуутугар ССКП КИ ЫНҔЫРЫЫЛАРА

1. Туругурдун Улуу Октябрьской социалистической революция 56 сыла туолуута!

2. Туругурдун бүтүн аан дайду историятыгар сана эпоханы—аан дайду революционнайдын уларыта тутуу, капитализмтан социализмга киирини эпохатын арийбыт—Улуу Октябрь!

3. Туругурдун марксизм-ленинизм—мэлдьи тыыннаах интернациональнай үөрэх, империализм утары, социализм уонна коммунизм кыайарын иһин, бары дайдулар үлэһиттэрин охсуһууларын знамята!

4. Коммунистар! ССКП XXIV съездин уураахтарын олоххо ыһаары иһин норуот бүтүүнүн охсуһуутун инники нүөнүгэр буолун, маасса активнай тэрийээччилэрэ уонна интээччилэрэ буолун!

5. Советской Союз үлэһиттэрэ! Партия XXIV съездин уураахтарын олоххо ыһаары иһин, бийиги Ийэ дайдуот экономикаһы уонна оборонанар модун кыабын бөдөргөтөр иһин активнайдык охсуһун!

6. Советской Союз үлэһиттэрэ! Пятилетка үһүс, быһаарылаах сылын достойнайдык түмүктүүбүг! Тохсус бисэ сыллаах былааны ситиһилээхтик толорор иһин норуот бүтүүнүн социалистической куоталаһытыгар кизэг далааһыны!

7. Улуу Советской норуотка—коммунизмы туттааччыга албан аат!

8. Туругурдун Советтар дайдуларын героической рабочай кылааһа—коммунизмы тутууга сүрүннүүр күүс!

9. Туругурдун албан ааттаах колхозтаах бааһынай аймах—коммунизмы активнай туттааччы!

10. Туругурдун советской народнай интеллигенция—коммунизмы активнай туттааччы!

11. Туругурдун рабочай кылаас уонна колхозтаах бааһынай аймах союзтаһыылара! Советской общество тулхадыйбат идеянай-политической союзолоһуута бөдөргүү турдун!

12. Туругурдун ССРС норуоттарын интернациональнай биер союболоһо уонна быраатты доһордоһуулар—ССКП ленинскэй национальнай политикатын улуу кыйыһыта!

13. Туругурдун Советской Союз Коммунистической партията—рабочай кылаас, советской норуот бүтүүнүн буспут-хаппыт авангарда!

14. Туругурдуннар үлэһиттэр депутаттарын Советтара—дьиннээх норуот былааһын органнара! Социалистической демократия сайда уонна бөдөргүү, Советтар депутаттарын активностара үүнэ, үлэһиттэр государствоны салайыыга кыттыылара кэҕин турдуннар!

15. Советской профсоюзтар! Социалистической куоталаһы тэрээһинин тупсарыг уонна хамсатылаах буолуутун үрдэтин! Производствоны салайыыга үлэһиттэри кизигин тардыг!

Туругурдуннар советской профсоюзтар—коммунизмы оһуолата!

16. Уолаттар уонна ыргыттар! Марксистской-ленинскэй үөрэби, наука, техника уонна культура ситиһилэрин дьаныардаахтык баһылааг! ССКП XXIV съездин уураахтарын олоххо ыһаары иһин активнай охсуһааччыларын буолун!

17. Туругурдун ленинскэй комсомол—коммунизмы эдэр туттааччылар иннини этэрээттэрэ!

18. Туругурдуннар советской дьахталлар! Коммунистической обществоны активнай туттааччылар!

19. Советской буйуннар! Бойобуой уонна политической бэлэмнэнигэ үрдүк көрдөрүүлэри ситиһин, советской норуот эйэлээх үлэтин ырабытын арааччылааг!

Туругурдуннар ССРС героической Сэбилэнилээх

Нүүстэда—социалистической Ийэ дайду эрэллээх нубуо!

20. Советской Союз үлэһиттэрэ! Социалистической экономиканы—Ийэ дайду модун кыабын уонна норуот уйгулаах олоһо халбаҥа суох үүнүүтүн тэртүүн салгыы арҕа мөтөр иһин дьаныардаахтык охсуһун!

21. Советской Союз үлэһиттэрэ! Үлэ үрдүн оһорумтуотун уонна производство көдүүстээх буолуутун ситиһин, измичлээһин реженин кытаанахтык тутуһун, ыраа оһуотунан бастык хаачыытылаах элбэх бородууксуулары бизэргэ дьулуһун!

22. Пятилетка үһүс, быһаарылаах сылын былааннарын уонна социалистической эбэһэтэлибэлэрин толорууну ситиһилээхтик түмүктээбит промышленность, тутуу уонна транспорт рабочайдарыгар, новатордарыгар уонна бастыһнарыгар чизэ уонна албан аат!

23. Промышленность үлэһиттэрэ! Дайду индустриальной модун кыабын салгыы сайыннары уонна бөдөргөтөр иһин охсуһун! Саҥа кыамталары түргэни баһылааһыны, техническэй прогресы түргэтэтин ситиһин!

Саҥа техникага уонна прогрессивнай технология—кизэг суолу!

24. Промышленность үлэһиттэрэ! Норуот туттар табардарын оһорууну элбэтин уонна ассортиментнарын саҥардыг, минилэр хаачыытылаларын тупсарыг уонна себестимостарын наметатыг!

25. Тутуу үлэһиттэрэ! Саҥа объектары биримэтигэр үлэсэ ыһаарыны дьаныардаахтык ситиһин! Тутуу үрдүн хаачыытылаах буоларын иһин уонна стоимоһын наметатар иһин охсуһун!

26. Транспорт уонна сибээс үлэһиттэрэ! Транспорт уонна сибээс средстволарын сайыннарыг уонна тупсарыг! Норуот хаһаайыстыбатын хааччыыны бары өттүнэн тупсарыг, советской дьоннор маадыыларын ордун үчүгэйдик толорун!

27. Колхозтаахтарга, совхозтар рабочайдарыгар, тыа хаһаайыстыбатын механизатордарыгар, специалисттарыгар, соботуопналыыр уонна транспортнай тэрилтэлэр үлэһиттэригар, бэйэлэрин хорсун үлэлэринэн бурдугу уонна тыа хаһаайыстыбатын атын бородуунталарын ылыыга уонна государстводо атылааһыныга үрдэтиллибит социалистической эбэһэтэлибэлэри ситиһилээхтик толорууну хааччыыты бары дьонго чизэ уонна албан аат!

28. Колхозтар уонна совхозтар үлэһиттэрэ! Сир оһууутун уонна сүөһү итинтин бородууксууларын ылыыга уонна государстводо атылааһыныга былааннары уонна социалистической эбэһэтэлибэлэри толорор уонна аһара толорор иһин охсуһун!

Сүөһү кыстыгын ситиһилээхтик атаарар, сааскы ыһыыга көрдөрүүлээхтик бэлэмнээр уонна 1974 сылга үрдүн үүнүүнү ылар иһин куоталаһыны кизигин тэнинг!

29. Колхозтаахтар уонна совхозтар үлэһиттэрэ! Сир, техниканы, трудовой уонна материальной ресурстары хаһаайыны туһаныг! Тыа хаһаайыстыбатын бары культураларын үүнүүлэрин уонна сүөһү итинтэ бородууксуулары бизиритин үрдэтин, бородууксуу оһууутун улаатыннарыг, кини себестимоһын наметатыг!

30. Промышленность уонна тыа хаһаайыстыбатын үлэһиттэрэ! Колхозтар уонна совхозтар материальной-технической базаларын бөдөргөтүг! Тыа хаһаайыстыбатын производствотын электричестволааһын, измични механизациялааһын уонна химиялааһын, сир мелиорациялааһын тэтимнэрин түргэтэтинг!

31. Эргизин, общественной аһылын, олох-дьаһах уонна коммунальнай хаһаайыстыба сулууспатын үлэһиттэрэ! Советской дьоннору хааччыыны культураны үрдэтин, минилэр маадыыларын толорутук уонна үчүгэйдик толорун!

32. Советской Союз үлэһиттэрэ! Үлэсэ коммунистической сыһыан иһин охсуһунг!

Үлэ дьысипилиинэтин уонна тэриллилээх буолууну үрдэтин! Общественнай бас билиини харах харатын курдун харыстааг уонна хантатыг!

33. Норуот хаһаайыстыбатын үлэһиттэрэ! Экономической билиини, хаһаайыныаһын уонна салайыы билигини кыаһаларын дьаныардаахтык баһылааг! Үлэ научнай тэрээһинин, бастык опыты, наука уонна техника саҥа ситиһилэрий производстводо активнайдык олоххо ыһаарыг!

34. Советской Союз үлэһиттэрэ! Коммунистической итингэ, хас бириди киһи үлэсэ уонна общественной активноһын салгыы сайыннарыыга үлэ коллективтарын оруолларын бары дьаһалларынан үрдэтинг!

35. Советской ученайдар, конструктордар, инженердар, техниктар, изобретателлэр уонна рационализатордар! Научнай-технической прогресы бары дьаһалларынан түргэтэтинг, наука производствоны кытта сибээһин бөдөргөтүг! Норуот хаһаайыстыбатыгар билигини наука уонна техника ситиһилэрин түргэниг олоххо ыһаарыны ситиһинг!

36. Литература уонна искусство деятеллэрэ, культура үлэһиттэрэ! Советской искусство партияһоһун уонна народноһын знаматын үрдүктүк нүөрэччи көтөбүг, уус-уран маастарыстыбаны тупсаран иһинг, бэйэбит дьобургутун коммунизмы туттааччылары итингэ бизиринг!

37. Үрдүк уонна орго оһуола үлэһиттэрэ! Үөрэтин хаачыытыбатын бары дьаһалларынан үрдэтинг, норуот хаһаайыстыбатыгар специалистары бэлэмнээһини тупсарыг! Үүнэр нөлүөнэни коммунистической сир-маагы, үөрэххэ уонна үлэсэ сознательнайдык сыһааннаһы тыһыгар итинг!

38. Доруобуйа харыстабылын уонна физическэй культура үлэһиттэрэ, измичлээһини медицинскэй хааччыыны тупсарыг, физическэй культураны советской дьоннор күннээһи олохторугар активнайдык ыһаарыг!

39. Революция, сэрин уонна үлэ ветераннара! Бэйэбит баай опыкнытын ыччанка бизиринг, советской норуот революционнай, бэйобуой уонна үлэсэ үгэстэригэр эдэр нөлүөнэни итингэ активнайдык кыттын!

40. Пионердар уонна оһуола оһолоро! Советской Ийэ дайдууну итинтин таптааг, үчүгэйдик үлэниг, үлэсэ дьобуру баһылааг! Ленин дьыалатын иһин, коммунизми иһин активнай охсуһааччылар буоларга бэлэмнэниг!

41. Коммунистической уонна рабочай партияларга—рабочай кылаас уонна бары үлэһиттэр бэйобуой марксистской-ленинскэй авангардарыгар, империализмы утары, эйэ, демократия, национальнай тутулууга суох буолуу уонна социализм иһин тулуурдаах охсуһааччыларга бырааттыы эбэрдэ!

42. Марксизмга-ленинизмгэ уонна пролетарскэй интернационализмга олобуран бүтүн аан дайду коммунистарын союболоһуулар уонна түмүсүлэрэ бөдөргүү турсун!

43. Бары дайдулар пролетарийдара, холбохунг!

44. Социалистической дайдулар норуоттарыгар быһаттыы эбэрдэ!

(Бүтүүтүн 2 с.э. нэр).

КУҮРЭЭННЭЭХТИК ҮЛЭЛИЭХХЭ, КӨДЬҮҮСТЭЭХТИК ҮӨРЭНИЭХХЭ

Комсомол райкомун VII пленумтар «1973—1974 сс. общественной сүөһү кыстыгар оройуоннаады комсомольскай тэрилтэ сорууттары туһунан» ССКП райкомун секретара Е. М. Макарова дакылаата дүүллэһилиннэ.

Быйлыгы кыстыгы уустук, марахан балаһыанньада көрсөбүт, — диэтэ дакылаатчыт. — Оройуон хаһаайыстыбалара оттоон былаанын баара-суоҕа 48 бырыһыан толордулар. Туох баар бөлөмнөммит от, эбии аһылык 3593 аһылык единицатыгар, эбэтэр наадыһы 46,2 бырыһыангаар таһынар. Ордук кутталлаах балаһыанньа Калинин аатынан уонна Карл Маркс аатынан колхозтарга үөскөтө. Бу хаһаайыстыбалар сүөһү аһылыгынан хааччыллыылара баара-суоҕа 28—36 бырыһыан. Оройуон үрдүнэн биир физическай төбө 7,6 центнер от тиксэр буоларына, бу колхозтарга 5,6—6,6 эрэ центнер. Быйыл сууккада биир ынахха 5 кг от, 800 грамм бурдук бариллиэ. Ити ааспыт сыллааҕар 3 кг

отунан, 600 грамм бурдугунан аһыйах.

Билигин Суотарада уонна Амма уһуор урэхтарга 2610 ынах сүөһү көһөрүлүннэ. Маны таһынан Эрилик Эристин аатынан уонна Ленин аатынан колхозтар байланын территорияларын үлүк, кытын урэхтэригэр эмиз көстүр. Балар барылара былааннаммат абах материалнай өрөс-куоттары, көрүлүбэтэх марахаттары үөскөтөллөр. Ити марах кыстыгы сирдэргэ үтүс ыччаттар бардылар. Маңнайгы сүһүөх комсомольскай тэрилталар кинилэри кытары күнүтэ сибээстэһэллэр, барыта бары харыстаныах буоларга кинилэр, үлэ эппитинэни үлэтэр, үлэ дьлэсинилиниэтин бөөрөгөтөр үтүс өрттээх үлэни ытталара наада.

ССКП райкомун XII пленума быйылгы кыстыкка сүөһү итинни уонна киниттэн бородууксуулары ылыы государственнай былааннарын бары көрүгүнүнэн төлөрөр, ыччат сүөһүнү уотуга уонна хас биирдии фуражнай ынахтан үтүс ыһыгыта былырыныгы кирбиһлэри аһарар итиннэ общественной сүөһү конъюнүн өлүүтүн таһаарбаг эппиттээх сорууттары туруорбута. Олору олоххо киллэрингэ комсомолоттар уонна ыччаттар улахан оруоллаахтар.

ЫБСЛКС райкомун VII пленума бары комсомолоттар уонна ыччаттар иннитэригэр маңык сорууттары туруорда:

— быйлыгы кыстыкка ман-

нык 18 ыччат-комсомольскай фермаларыгар, субан сүөһү уонна бороон көрөр 10-үү фермаларга аналлаах коллективтарын тэрийэ 6161 төбөнү ыччат инитигэр ыларга;

— кыстык 9 ыйдарыгар биирдии фуражнай ынахтан үтүс ыһыгы ааспыт кыстыктааҕар 43 килограмман абаҕа 910-нуу кг тиздэргэ;

— ыччат сүөһү сууккадаады эбиллэрин 350 граммга, оттон кыстык устатыгар биир бороон орто эбиллэрин 84,9 кг тиздэргэ.

Пленум Эрилик Эристин аатынан колхоз «Юбилейнай» ыччат-комсомольскай ферматын коллектива хас биирдии фуражнай ынахтан кыстык устата 1400 кг үтүс ырта бөһөтөһөтүбэ ыһымытын биһирэстэ. Ону сөргө общественнай сүөһүгэ от чычырбаһынан ыччаттар күүстэрин 2895 тонна эбии аһылыгы сартуонкалырга быһаарылына. Ол кинигэр 2000 тонна хура, 800 тонна талах, 55 тонна бөс, харыйа мүтүкчата бөлөмнөмнө, гидропоннай ыһыманан 40 тонна күөх үүнээйи үүнүрүлүһү. Быйыл үөрэнээччилэр хайа да дьылааҕар абах угуох күлүн, ас төбөвүн, хөргүүнү хайын о.д.а. хомуйуохтара.

Райсовет исполкомун ининэри комсомольскай тэрилтэ секретара Надежда Попова: «шефтар Калинин аатынан колхозтот Төлөй Дирининэри биригээдигэр ий ахсын суботунуук тэрийэ

эбии аһылыгы бөлөмнөмнөтө көмөлөһүөхтө», 13 №-дээх СПТУ комсомольскай тэрилтэтин секретара Саргылана Попова: «Ленин аатынан колхозка көмөтүн коллектив быйыл өссө күү-бүрүөһү», Калинин аатынан колхозтан Андрей Варламов: «Колхоз ыччаттара быйыл оту элчиллэр иһин охсуһуохтут», дин этилэрин пленум кытын-лаахтара улахан биһирэбиллэни көрүстүлэр. Мутулай орто оскуолатын үөрэнээччигэ Михаил Гелеев ити оскуола VI—VII кылаастарын оолоро минеральной брикетти өтүрөн уонна гидро-он үүнүрүн, оттон VIII—X кылаастар үөрэнээччилэрэ хотонго быһатчы үлэлэһэн төрөбүт колхозтарыгар көмөлөһөргө быһаарымыттары иһитиннэрдэ.

Болтоно нэһилиэтин кырдыастара биирдии байлара орто оскуоланы сапта бүтүрөн фермаларга үлэни тахсыбыт түөртүү-биэтин ыччаты шефтаран, кинилэргэ маңык көмөлөһөргө быһаарымыларын пленум эмиэ биһирэстэ уонна атын нэһиллөктөр кырдыастара маңы өйүүлэрэ наадаларын билиэттэстэ. Быйылгы кыстыкка «КП» рейдаларын быһаарымахтык ытан көмөлөһөр туһунан кэпсэтилиннэ.

Пленумга маңы тэгэ «1973—1974 сс. комсомолоттар уонна ыччаттар политическай тэрэхтэрин тэрийи сорууттары туһунан» ЫБСЛКС райкомун бастакы секретара Алексей Шишин дакылаата дүүллэһилиннэ.

Пленум оройуоннаады комсомольскай тэрилтэ XXVI конференциятын быйыл ахсынны 21 күнүгэр ыгыарга уураах ылына.

С. ЗВЕРСТОВ.

Азербайджанской ССР састаабыгар Нагорно-Карабахкай автономнай уобалас тэһилиһигэ бүгүн 50 сылын туолла.

Садтар уонна хайалар кы-айдары ити сыллар устала-ыгар дьыһаахтык чөлүгэ сайдына. Промышленнай производство кээмэйэ 315 тө-үл үүннэ. Уобалас экономика тэрдүтүн уларыйда, энергетическай база үөскэти-лиинэ.

«Карабах» фабрика маас-тардара «ан дойду үрдүнэн сүрүмүр карабахскай кө-бүөр албан аатын мээстээ-тик туталлар.

Норуот күүтүрнай олобор эмиэ улахан уларыйылар таарыстылар. Билигин уопсай үөрэхтээһин 204 оскуола-рыгар 40 тыһыыкчага чүдө-сүһүр олоор үөрэнэллэр.

Снимокка: бу баалар Сил-милээх карабахскай көбүөр-сүр.

А. ТАВАКАЛОВ фотота. ССТА фотохрониката.

Научнай-практической конференция

Алтынны 16 күнүгэр агита-тордар, политинформатордар научнай-практической конференцияла буолла. Оно оройуон колхозтарын, совхозун, тэрилтэ-лэрин агитатордара, политинфор-матордара уонна партийнай тэ-рилталар секретардара, культура үлэһиттэрэ кытыны ылылар. Конференцияны ССКП райкомун бастакы секретара И. П. Листи-нов салайан ытта.

Агитатордар, политинформа-тордар үлэлэрин көдүүһүн үрдө-түн суолларын туһунан партия райкомун пропагандада уонна агитацияда отделын сөбиэдиһэ-й И. И. Федотов дакылаатта.

Кэпсэтингэ тыл этиллэр: тт. Р. М. Степанов—Калинин ааты-нан колхоз парткомун секретары-нын солбуйааччы, Я. И. Прудеч-ная—Хатылытаады маңнайгы сү-һүөх партийнай тэрилтэ секретар-а, П. Н. Корякина—Кысык-Кугда кыһыл мунуугун сөбиэдиһэ-сэбэ, С. М. Максимов—оройуон кининнээҕи агитатона агитато-ра, Е. Д. Барашкова—Кытаанах нэһилиэтин Советын председате-лэ, Л. А. Дьяконов—Маралайы-таады агитатона кини штабын по-литинформатора, С. И. Тарасова—Дирин орто оскуолатытаады маңнайгы сүһүөх партийнай тэ-рилтэ секретара, Т. Т. Гоголева—Соловьевтаады сельскай Культу-ра дьлэтин директора, Н. Д. Флегонтова—Сылантан агитатор, И. Д. Наустров—Дирин бөһүөлэтин политинформатора, В. П. Михайлов—кинэсэти ди-ректора, А. С. Шишин—ЫБСЛКС райкомун бастакы сек-ретара, М. П. Нинитина—оро-йуон прокурора, И. П. Листинков—ССКП райкомун бастакы се-кретара.

Конференция дүүллэһилибит, бэллүүбүска резолюция ылына.

Политической үөрэх саҥа дьыла саҕаланна

Бастакы занятиеларга

Алтынны 15 күнэ—оройуон үрдүнэн политическай үө-рэх дьыла саҕаланар күнэ. Бу күн 50-ча үлэһиттээх эт-үтү комбинатыгар 7 коммунистаах партийнай, 11 чилиэннээх ком-сомольскай тэрилталар истэри-нан тэриллибит «Экономическай билии төрүттэрин» үөрэтэр ик-ки политкружок бастакы зан-тиелара ытыллыахтаахтара.

Партийнай үөрэҕинэн хабыл-лыбыт 18 киниттэн бөддьомут чааска баара эрэ 4 истээччи уонна пропагандист Попов Дий Николаевич кэллилэр. 14 истээч-чи, ол иһингэр партийнай тэрилтэ секретара Н. С. Филиппов бай-га эмиэ суовун динитиргэххэ эрэ соһ.

Партийнай тэрилтэ эрдэ са-наппатарын, сэрэппэҕэтин түм-гөр (ол күнүгэр эрэ эппиттэр) пропагандист занятиера туох да-баны бөлөмө суох кэлбит. Куру-һуок истээччилэртөр суругунал да, тылынан да үчүгөйдик бил-лэрлилбэтэх. Секретарь таб. Фи-липпов бу бу күн уопсай пар-тийнай мунууга ыныра сыл-дьан барап тохтоппут. Маңык «тэрэһин» түмүгэр маңайгы занятиены сараада көһөрөргө күһэллэһиллэр.

Оттон ыччаттар полит-үөрэхтэ-ригэр пропагандиһаран комбинат директора, хас да сым пропаган-дистаабыт Н. П. Григорьев аям-мыт 11 истээччиттэн 9-на баар.

Икки кини аахсыллар биричи-лээн кэлбэтэхтэр. Пропагандист көмөлөһөөччүтүнэн урдук үөрэх-тээх инженер-технолог комсомол-ка Тамара Ярославцева талы-лына. Ол эрээри, пропагандист занятиера балаха суовунан, бу күн «тэрэһин боппурдунан» эрэ мунурханылар.

х х х

Лесхозка партия уонна прази-тельство ураты суолталаах дову-муоннарын уонна саһаһар по-литиканы үөрэтэр куруһуокка командировкада барбыттаран ураты сымдыахтаах дьон бары кэлбиттэр. Пропагандист, партий-най тэрилтэ секретара Г. М. Ар-темьев бастакы занятиера ССКП КК 1973 сым муус устардаады Пленумун «ССКП XXIV сьезин уураахтарын олоххо киллэрингэ ССКП Кини Комитетын аан дой-уутаады үлэтин туһунан» уураа-рын үөрэтинин саҕалаата. Ол иннинэ Чилин балаһыанньатын туһунан куруһуок истээччигэ коммунист Г. К. Пинигин, Ближ-най Востоктаады быһым-майгы туһунан Г. М. Артемьев кэпсэ-тиллэр.

Кэлэр занятиес ханымк боппу-уска ытыллыларын чуолкайдас-тылар. Чилигэ уонна Ближнай Востокка буолар собыһалар тус-тарынан истээччи С. С. Носов бастааһын бөлөмнөһүн эңорорутар соруудахтаһа.

Занятиены сымдыбыт дьон

аһымыттара «Туку эми билэ-йбэт дин үөрэнэ буоллаһыт дин»,—диэн арааллаһтык үө-рөкө кэпсэтин тардасыттарытан да көстөр.

Н. МАКАРОВ.

х х х

Ленин аатынан колхоз Одь-зууһаады учаастагар та-риллибит үс куруһуоктар истээч-чилэрэ колхоз кини кулуубугар муһунулар. Кинилэр үөрэх сы-лын үөрүүлээхтик саҕалаһыны бары бииргэ ытыллар. Колхоз парткомун секретара Н. И. Ио-настиров куруһуоктар истээччи-лэрин үөрэх сапта ылыһан эр-эстэ уонна инини сорууттары туруорда.

Ити киниттэн экономическай билии төрүттэрин үөрэтэр куру-һуок пропагандиһа Н. И. Ермо-лаев ССКП XXIV сьезинэн бө-төһөмнөт айа программанын олоххо киллэрингэ ССКП КК ыччат үлэтигэр киниге хо-һоһуох лекцияны захта.

Бу бастакы занятиера пар-тийнай сеткэ тэриллибит икки куруһуоктар истээччилэрэ актив-найдык кэлбиттэр. Арай «Партия туһунан бэһиһэ» дин комсо-мольскай куруһуокка 29 ки-һиттэн 10 эрэ кини кэлбит. Бас-такы занятиелар адыс кылаас-таах оскуола уонна СПТУ кол-лективтарыгар тэрэһиннээхтик бардылар.

С. ЧИЧИНАРОВ.

х х х

Сибээс оройуоннаады үлэтин коллективтар экономическай билии төрүттэрин үөрэтэр куруһуокка 25 истээччи кэллэх-тээһинтэн 18-ра кэлбит. Занатие саҕалаһымытар партийнай тэ-рилтэ секретара В. П. Егоров тыл эйтэ. Пропагандист М. Р. Га-бышев программа быһытынан занятиени ытта.

х х х

Район коллективтар экономи-ческай билии төрүттэрин үөрэтэр Д. Яковлев пропагандистаах куруһуокка 19 истээччиттэн 12 кини кэлбит, сорохтор ко-мандировкада барбыттарынан уонна араас биричиһинэн кэл-бэтэхтэр. Маңыа М. А. Охленикова пропагандистаах комсомольскай куруһуок истээччилэрэ бары нэ-һэн занятиени көхтөөхтүк ытты-лар.

х х х

«Сельхозтехника» холбоһугун коллективтар экономика уонна производствоны саҕалаах төрүт-тэ куруһуок бастакы заняти-еттар 17 истээччиттэн 12 кини кэллэ. ССКП билиэһи кэмэ экомическай политиканын сү-рүн хайыскалара дин темага пропагандист А. А. Шадрин лек-ция захта.

Экономическай билии төрүт-тэрин үөрэтэр атын куруһуоктар занятиелара туста күнүгэр ы-тыллылар.

БИИГИ КОРР.

Сүөһү кыстыга — бүттүүммүт дьыалата ЭЛБЭХ ЭБИИ АҢЫЛЫГЫ

БУ КҮННЭРГЭ ОРОЙУОН ПАРТИЯНАЙ ТЭРИЛТЭЛЭРЭ ОБЩЕСТВЕННАЙ СҮӨҮ КЫСТЫГЫН ТЭРИЙИҢГЭ ҮӨСКЭЭБИТ ҮАРАХАТТАРЫ ТУОРАТАР ДЬААЛЛАР ТУСТАРЫНАН ССНП РАЙКОМУН ХП ПЛЕНУМУН УУРААБЫН КИЗҢНИН ДЬУУЛЛЭ-НЭЛДЭР. ИТИНЭН СИБЗЭСТЭН ПРЕДПРИЯТИЕЛАР, ТЭРИЛ-ТЭЛЭР КОЛЛЕКТИВТАРА БЭЙЭЛЭРИН ШЕФТЭЭХ ХАҢААЙЫС-ТЫБАЛАРЫГАР НӨМӨЛӨНӨРГӨ ЧӨПЧУ ЗЭБЭЭТЭЛИСТИБЭ-ЛЭРИ ЫЛЫНАЛЛАР.

Биир санаанан

Оройуоннаагы потребошество коллективны уопсай мун-нааар сааһаны төлөрү киһи мунуна. Манык үгүс киһи мустубатада ыраатта, дьэ үтүгэй түмүү буолбут диэн үө-рө-көтө көксөһүннэ үксээтэ. Муннаахха шэфтээх Ленин аатынан колхозтан партном секретара Н. И. Монастырев, Одьгуун учаастагыт сабиздессай К. В. Матвеев калбиттар.

Общественнай сүөһү кыстыгыт тарийиҥгэ үөскээбит ы-рахаттары туоратылаа партиа райкомун соторутаагыта буолан ааппыт пленума туруорбут сорууттарыт муннаах кыттылаахтара үтүгэйдик өйдүүр буоланнар, бу боппуру-бу дьүүлээһини ордуу активнаадыт барда. Кыстыгыт тарийи-ҥгэ туруоруллубут сорууттар уонна коллективтар шэф-тээх хаһаайыстыбаларыгар татсан көмөнү өгөрүүлэрин туһунан дакылаат көппиттөн тым Ленин аатынан колхоз учаастагыт сабиздессай К. В. Матвеев илар. Киһи колхоз үлэтин-хамнаһын, кыстыкка хайдах бэлэмнээһини туостары-нан көксээтэ уонна райпо коллектива быйыл сайын 8 ми-һилээх, 2 трактордаах биригээһини тарийиэн колхозка 530 центнер оту, 20 тонна былаагы бэлэмнээн биэрбитин киһи колхоз аатыттан улахан нахталы биллэрдэ.

Муннаахха тыл эппит дьон бука бары бу ыраахан кы-стыкка бэйэлэрин шэфтээх колхозтарыгар көмөнү өгөрөр наадалаарын бэлэһэттиллэр. Ол курдук, комсомолка Е. Ле-ничкова Саниаас От ферматын чөлүчү шэфтабан, өһнө эбии аһылыгы бэлэмнээһини таһынан, сүөсүһүттэргэ колхозтары, бэһиэдэлэри өгөрөргө райпо комсомолцтара бэлэмнэри биллэрдэ. Ырабыллыаһыа председателэ Н. А. Кожуров миэстэргэ эбии аһылыгы бэлэмнээһини таһынан остолуобу-га тахсар ас тохотторун, бурдук кууаларын кытта тэбэи муннааһын көмөнү өгөрөр наадалытн өттө. Пепсикер А. В. Тимофеев сайын икки буолан 10-ча тонна оту өттөөн ко-молоспутун иһитиннэрдэ уонна колхозка кыах баарынан көмөлөһөргө ыһырда.

Муннаах шэфтээх Ленин аатынан колхозка 70 тонна эбии аһылыгы бэлэмнииргэ, 50 тонна комбинорму биэрэргэ, итиннэхэ бу ый иһинэн биригээдэ тарийиэн таһаарарга уонна сүөһү үлэһиттэригэр табаары атылааһыны киэҥки тарий-эргэ, Амма угуор ларектары үлэһиттэргэ уураах ылына.

И. НАНДИНСКАЯ.

ЧӨПЧУ СОРУКТАРЫ ТУРУОРУННУЛАР

«Сельхозтехника» оройуон-наагы өдөөһүннэһин иһинээрн партианай тарилтэ уопсай муннааар общественнай сүө-һү кыстыгыт тарийиҥгэ пар-тия райкомун ХП пленумун уураабын олоххо киллэрин сорууттарыт туһунан боппу-рус киэҥки дьүүлээһилин-нэ. Коммунистар быйыагы ыраахан кыстыкка оройуон хаһаайыстыбаларыгар көмөнү өгөрөргө сүбэлэстилэр. Оһнө киллэр быйаҕы маһык кэрбиллэри бэлэһэттиллэр:

— кыһын устата 100 тон-на эбии аһылыгы бэлэмниир-гэ;

— ахсынны 1 нунугэр диэри 10 дүлбэ нырбыыр на-сыһынан өгөрөн хаһаайыс-тыбаларга атылаһырга;

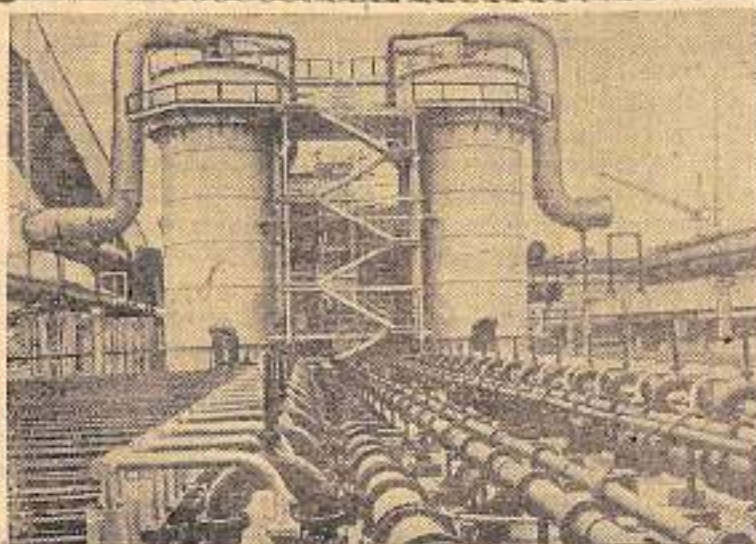
— сүөһү иититин меха-низациялааһыҥга былаагы таһынан шэфтээх Субуруускай

Эрилин Эриетини аатынан кол-хоз Хонтодоттоогу учаастага бы-һыл 34 тыһыынча центнер оту оттуур былаанын 47 бырыһыан толордо. Барыта 100 тонна дуу-ра, 50 тонна лабыхта, 10 тон-на былаах, 40 тонна хомус, хөдүү бэлэмнэһинэ. Ити, эбии аһылыгы бэлэмнээһиниҥэ тиордизабиит со-рудаһтан быдан аһыйах. Оһнө маһа общественнай сүөһү кы-стыгыт тарийиҥгэ улахан ыра-хаттар, үөскээтилэр.

Общественнай сүөһү иититиэ — бийиҥи уопсай дьыалабыт. Итинник өйдөөн туран, ССКП

райкомун ХП пленумун уураа-бын олоххо киллэрин, нөһилик общественнай тарийиҥгэ бэйэ-лэригэр быйаҕы сорууттары ту-руоруунулар. Ол курдук, Дирин орто оскуолатын коллектив 120 тонна дуураһы, 25 тонна мине-ральнай буйаһы бэлэмнииргэ быйаһына. Оскуолаар итиннэ таһа реммастерской үлэһиттэри кытта 150 тонна хөдүүнү бэлэм-нииртэ. Учаастантаагы быйы-ла коллектив 20 тонна, эри-гээдэ комсомолцтара тарийиҥгэ 100 тонна дуураһы соторуона-лыыта сорууттанылар.

Бийиҥи нөһр.

Ууагук минеральнай уобурдуулар Девнатаагы заводтара — Болгария сага тутууларыттан биир бөдөннөрө. Улахан кимия бу кимия Софийтаагы «Химпроект» научнай-чин-чийэр институт советскай специалистар көмөлөрүнэн ыра-һыаһыабыта.

Снимокка: сага комбинат көстүргэ.

БТА—ССТА фотолара.

БАҢААТАЙДАРГА СЕМИНАР

ЫВСЛКС райкомун тарийи-ҥиҥиҥэ старшай пионер-скай баһаатайдарга икки күн-нээх семинар ыһыаһын.

Семинарга Пионердар оро-йуоннаагы дьыалэрин мето-диһа Любова Каргузова «Эдэр баһаатайдарга көмө», киносеть үлэһитэ Владимирна Зверстова «Уунэр көлүмөнү иһиҥиэ киһиэ оруула», оро-йуоннаагы оро библиотекатын сабиздессай Евдокия Можа-тырева «Баһаатай уонна би-блиотека биһигэ үлэһиҥиэ-рэ», военком солбуйааччыта Гаурил Максимов «Оскуола-га байыаннай-патристиче-скай иити уонна допризье-никтары кытта үлэ», райпо инспектора Варвара Дач-ковская «Одолоор уонна ыч-чаттар аан бойдустары тарийи-лэлэрини туһунан», «Сага олох» хаһыат сурууска өдө-лөһүн сабиздессай Семен Зверстов «Юнкороскай пос-тар үлэһити туһунан», ЫВСЛКС райкомун икхис секретера Тимофей Нев «Сүөһү быйыагы кыстыгар комсомолцтар уонна пио-

нердар кыттыылары» уонна Чурапчы 1 №-дээх арыс кы-лаастаах оскуолатын дирек-торын үөрэх чаһыгар солбу-йааччы Анна Борисова «Стар-шай пионер-баһаатай уонна оскуола администрациятын биһигэ үлэһитиҥиэ» диэн гезаларга лекциялары, бэ-сиздэлэри өгөрдүлэр. Маны таһа пионерскай үлэһиттэргэ ССКП райкомун инструктора С. Н. Чичигинов «Аан дой-ду балаһыанньатын туһу-нан» лекцияны аахта.

Баһаатайдарга Чурапчы 1 №-дээх арыс кылаастаах оскуолатын ырыада учууга-ла Галуна Шахурдина са-да сага ырыалары үөрэттэ.

Семинар кыттылаахтара Чурапчы орто оскуолатыгар ыһылаһыт этэрэт аһарас еборуугар сырыттылар, пио-нердар олохторугар, үлэһи-гэр аналаах кинофильм-на көрөн дьүүлэстилэр.

Семинары ЫВСЛКС рай-комун оскуолага секретера Людмила Винокурова сала-һан ыһыта.

Бэйэбэ да, государствоҥа да туһалаах

Советскай норуот олоһун мате-риальнай уйгута сыһанан сыһ-ууннр. Ол арыаһай туоһутун сберегательнай кассаларга хар-чыны уурдары улаатан иһини-та буолар.

Чурапчы оройуонун сберега-тельнай кассаларыгар кылааты уурдары кэллэ үс сыла 1138 тыһыынча солкуобайынан ууна, өттөн уурдарааччы ахсаана 1024 киһиһин эбитинэ уонна 1973 сыл алтынньы 1 күнүгэр 3785 киһиһэх тийдэ. Балачча обургу суула 1966 сыллаах 3 быры-һыаннаах Государственный мем-нары уонна харчы-мал лотерей-скай биллэттэрин атылааһыттан киллэр.

Үлэһиттэр материалнай уйгу-лара утумнаахтык тупсан иһи-тэ өрдө түбү уурдары бөддьө-түттан эһиэ көстөр. Өскө 1970 сыллаахха уурдары уһун өртө-түһүн 420 күн эбит буоллаһына, 1972 сыла 503 күнүгэ таһна-һыта.

Советскай дьон уурдарыт хар-чыларынан бэйэлэрин үүннр иһэр материалнай-культуранай пла-тийыларын хаачыһаһаар уон-на уурдары норуот хаһаайыс-тыбатын үбүлээһиниҥэ эһиэ ту-һанылар. Ону таһынан ити үг-харчы эргиргигэр тонна совет-скай солкуобай курса бөһөргө-һүнүгэр улахан көмөлөһө.

Х Х Х

1973 сыл алтынньы 5 күнүгэр Горькай куоракка сүүйүүлээх кылаат 62-с тираһа оһонһоһно. Хэс биһирди тыһыынча счөһка 25-тин сүүйүү тиксэр. Ол иһит-тан биһир—200, икки—100, икки—50 уонна сүүрбэ—25 бы-рыһыаннаах сүүйүүлэр бааллар.

Холобур, дьоллоох счөһуһан А 16 нүмэр буолла. Оччодо РСФСР бары сберегательнай кас-саларыгар А 1016, А 2016, А 3016, А 4016 у.д.а. нүмэр-дээх счөһтар бу счөһтарга сыһ-танарынаагы орто уурдары 200 бырыһыанын сүүбэллэр. Итин-ик нүмэрдээх счөһтар РСФСР бары сберегательнай кассалары-гар баалларыт быйыттылан, «Дьоллоох» киһи ахсаана аһый-да суоһар тахсар.

Көһөр тираж 1974 сыл муус-устар маһыаһы декадатыгар оһо-һонно.

Г. ЧЕКАЛОВ.

Саха АССР ГТСК управление-тын өдөөһүн начальнига.

Редантор А. Е. ЧИЧИГИНАРОВ.

Кытааһах нөһилигити Совет-скай исполкома, партианай, комсомолскай тарийиҥгэ, профсоюз месткома совхоз рабочайа

АЯНИТОВ
ЕГОР ЕГОРОВИЧ

бу дьыл алтынньы 15 күнү-гэр ыраахан ыраһыттан өдөр сааһыгар өлбүтүттан аһыах-тарыгар, билэр дьонноругар кут-турданылар биллэрэллэр.

БИЙИГИ ААДЫРЫСПЫТ: почтовой индекс 678700, Чурапчы с. Карл Маркс уул. 12. ТЕЛЕФОННАРЫТ: редактор— 9-13-95, редакторы солбуйааччы, эппиэт-тиир секретарь—9-14-95, отделлар— 9-14-95, уопсай—9-15-05.

«Сага олох» («Новая жизнь») — орган Чурапчинского райкома КПСС и районного Совета депутатов тру-дихся Якутской АССР